

สรุปผลการพัฒนาความรู้ บทเรียน

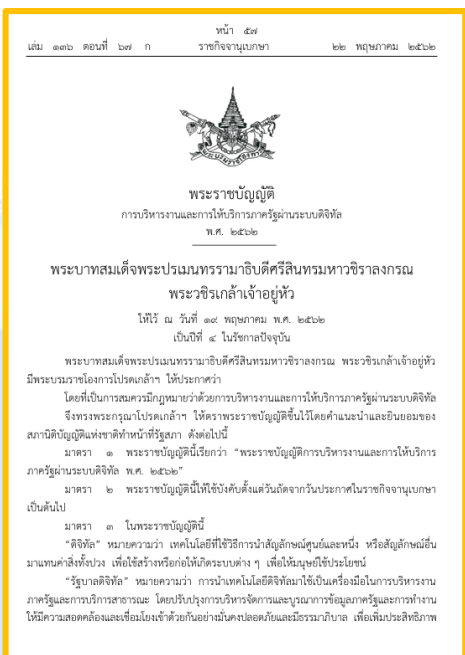
“พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ ผ่านระบบดิจิทัล (Digital Government Act.)”

การเรียนรู้ผ่านระบบ Digital Government Learning Platform
จัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

บรรยายโดย คณะวิทยากร
สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

กรอบการเรียนรู้

บทเรียนนี้มีวัตถุประสงค์และทิศทางในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้ “พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒” หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หน้าที่และอำนาจสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง รวมถึงการจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะด้วย

ความเป็นมาของกฎหมาย

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเหตุผลการประกาศใช้ซึ่งเป็นที่มาของการตรากฎหมายดังกล่าว คือ “ปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตและการประกอบธุรกิจของประชาชน ซึ่งในการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐที่ผ่านมายังมิได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวก

ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ และให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อยกระดับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในระบบดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐอย่างมั่นคงปลอดภัย มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” กฎหมายดังกล่าวมีทั้งสิ้น ๒๐ มาตรา และมาตรา ๒๐ บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนที่ ๖๗ ก หน้า ๕๗ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

การบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล

มาตรา ๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดทำมีการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล มีการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน อย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล

มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
มีหน้าที่และอำนาจ ทั้ง ๑๐ ประการ ดังนี้

การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ กำหนดให้ “ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ” อย่างน้อยต้องประกอบด้วย (๑) กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ครอบครองหรือควบคุมข้อมูลทุกชั้นตอน (๒) มีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน (๓) มีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล รวมทั้งมีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล (๔) กำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน (๕) จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้สำนักงานฯ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการและให้ดำเนินการต่อไปนี้ด้วย (๑) จัดทำร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ร่างมาตรฐาน ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบดิจิทัล (๒) ประสานงาน แนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

มาตรฐาน ข้อกำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ ระบบดิจิทัล และ ตามกฎหมายนี้ (๓) ตรวจสอบ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และวิจัย เพื่อจัดทำตัวชี้วัด ดัชนีสนับสนุน การพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล (๔) ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล มาตรฐาน ข้อกำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบดิจิทัล

(๕) สนับสนุนการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดการบริการสาธารณะ แบบเบ็ดเสร็จ (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการและความรู้เกี่ยวกับ ระบบดิจิทัล (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลที่มีการจัดทำและครอบครองตามที่หน่วยงานของรัฐอื่นร้องขอ เพื่อเกิดการบูรณาาร่วมกัน และเพื่อประโยชน์ ในการบริหารราชการแผ่นดิน และการให้บริการประชาชนได้

มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ได้มาซึ่ง ข้อมูลส่วนบุคคล หรือมีข้อมูลส่วนบุคคล อยู่ในความครอบครองหากหน่วยงานของ รัฐประสงค์จะใช้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการบริหาร ราชการแผ่นดิน หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนบุคคลนั้น จากหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองเพื่อนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผลได้

ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง

มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้มี “ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง” ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลและทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล รวมถึงดำเนินการ ๔ ประการ ต่อไปนี้

การเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยต้องให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด

ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจ หลักการ วัตถุประสงค์ และขอบเขตโครงสร้าง การบังคับใช้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งหน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องเกิดการบูรณาการในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างกันเพื่อการบริหารและการบริการสาธารณะที่ดี นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานทำให้ลดขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ ลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ การปฏิบัติงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ของรัฐได้รับการพัฒนาหรือยกระดับทักษะด้านดิจิทัล ส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการ ดิจิทัลที่ดีขึ้น ได้รับการบริการแบบศูนย์รวมเบ็ดเสร็จ ไม่ต้องใช้สำเนาเอกสารราชการ ในการติดต่อราชการ รวมถึงเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐแบบดิจิทัลมากขึ้น

หมายเหตุ : ๑. ภาพประกอบนำมาจากสื่อการสอนของผู้บรรยายหลักสูตรดังกล่าว และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ
๒. แผนภาพ/แผนภูมิ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจัดทำขึ้นใหม่

จัดทำโดย นายภาคภูมิ รัตนไสววงศ์
ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ
สังกัด กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่
เดือนมีนาคม ๒๕๖๙